

Κώστας Τζαβέλλας: Οι συντάξεις της ντροπής

Κάθε Τετάρτη στην εφημερίδα «Κόσμος»: Ένα θεατρικό έργο που αναφέρεται σε μια σημαντική στιγμή της μεταναστευτικής ιστορίας των Ελλήνων στην Αυστραλία. Το έργο του Κώστα Τζαβέλλα βασίζεται σε μια αληθινή ιστορία και είναι αφιερωμένο από τον συγγραφέα «σ' όλους τους άρρωστους, όλους τους φτωχούς, όλους τους αδύνατους που το κόλπο τους ταλαιπώρησε. Και σε όλους τους δυνατούς που είπαν όχι στο «Κόλπο». Είναι επίσης αφιερωμένο στον πατέρα του συγγραφέα με τα παρακάτω λόγια «Και... στον πατέρα μου Φώτη, τον αιώνιο φάρο της ζωής μου. Μια ταπεινή, μια ελάχιστη προσφορά. Κι... ένα συγγνώμη...». «Οι συντάξεις της ντροπής» εκδόθηκαν το 1993 σε βιβλίο με πρόλογο της Ερασμίας Γαλιατσάτου – Παπαγεωργίου (τον οποίο έχουμε ήδη δημοσιεύσει). Ευχαριστούμε θερμά τον συγγραφέα Κώστα Τζαβέλλα για την ευγενική του χειρονομία προς τους αναγνώστες μας. Μετά την ολοκλήρωση της δημοσίευσης του θεατρικού έργου θα ακολουθήσει εκτενής συνέντευξη με τον συγγραφέα που θα μας μιλήσει για την περιπέτεια της συγγραφής του βιβλίου αλλά και θα μας μεταφέρει τις σημερινές του απόψεις για το γεγονός που συντάραξε τον ελληνισμό στο τέλος της δεκαετίας του '70.

ΤΑΚΗΣ: Πες μου, λοιπόν, (πολύ ζωνρά) αν αυτός ο Κρατικός γιατρός μου πει: «Έκανες Matrowgram;» «Ναι, γιατρέ, έκανα» θα του απαντήσω εγώ. «Πώς περνάς σπίτι σου με τη γυναίκα σου;» Τι θα πω εγώ τότε;

ΚΟΥΛΑ: Ο,τιδήποτε...

ΤΑΚΗΣ: Δηλαδή αν ο γιατρός μου πει: «Τί γίνεται στο σπίτι; Πώς τα πας με τη γυναίκα σου; Κοιμόσαστε μαζί; Τί κάνετε;» Τι θα πω;

ΚΟΥΛΑ: Ό,τι νομίζεις καλύτερο.

ΤΑΚΗΣ: (Ζωνρά.) Εσύ τί νομίζεις;

ΚΟΥΛΑ: Δεν ξέρω.

ΤΑΚΗΣ: Ασφαλώς δεν ξέρεις. Να, λοιπόν, εγώ νομίζω θα ήταν καλά να του πω: «Κοίταξε γιατρέ μου... εγώ... εγώ δεν μπορώ να κάνω τίποτα. Γι' αυτό κοιμόμαστε χωριστά... έτσι είναι νομίζω το πιο σωστό... για τη γυναίκα μου.»

ΚΟΥΛΑ: Γιατί; Γιατί για τη γυναίκα σου;

ΤΑΚΗΣ: Γιατί η γυναίκα μου γιατρέ να... νέα γυναίκα είναι, και όμορφη είναι, και θερμή είναι... Θα ήταν αμαρτία να ακουμπάει το κορμί μου στο κρεβάτι και να ερεθίζεται και να μη γίνεται τίποτα. Γιατί είπαμε εγώ... εμένα δεν κουνιέται φύλλο. Εγώ είμαι ανίκανος... Το υπόγραψα...

ΚΟΥΛΑ: Νομίζω τα παρατραβάς! Τα σκατώνεις τα πράγματα!

ΤΑΚΗΣ: Εγώ μωρέ τα παρατραβάω; Δεν το καταλαβαίνεις ότι κάπως έτσι έχουν τα πράγματα και ίσως και χειρότερα.

ΚΟΥΛΑ: Κι εσύ όπως φαίνεται δεν έχεις το guts για κάτι τέτοια.

ΤΑΚΗΣ: (Γυρίζει και την κοιτά στα μάτια.) Τί κρίμα, ρε γυναίκα, να μην ξέρεις γιατί έχω το guts πια! Τί κρίμα, να μην ξεχωρίζεις το guts απ' την δύναμη την πραγματική. Τί κρίμα να λες ότι η ζωή χωρίς λεφτά, χωρίς ανέσεις και ευκολίες δεν είναι τίποτα...

ΚΟΥΛΑ: Ένα πράγμα ξέρω καλά, παιδί μου, τώρα: ότι εσύ αδικήθηκες και αδικήσαι. Αυτός ο σταυρός που κρατάς δεν γεννάει και πάντα θα ζητάς να σε περιμένει το τρένο της ζωής. Μα αυτό τρέχει κι αν δεν πατήσεις πάνω σε πόδια, πάνω σε άλλους, πάνω στα πιστεύω σου, δεν μπαίνεις μέσα, δεν σε παίρνει, θα σ' αφήσει στο σταθμό.

ΤΑΚΗΣ: Αν είναι να πω όχι στη ζωή, αν είναι να σκοτώσω τον εαυτό μου, ας μην μπω ποτέ!

ΚΟΥΛΑ: Ναι, αλλά έχεις και γυναίκα, έχεις και παιδιά. Έχεις ευθύνες...

ΤΑΚΗΣ: Ευθύνες; Ναι, ακριβώς... ευθύνες παντού. Σ' εσάς, στον εαυτό μου, στο σύνολο, στην πατρίδα, στο έθνος...

ΚΟΥΛΑ: Αυτό έλειπε τώρα να μου αρχίσεις και για πατριωτισμούς. Προς Θεού όχι εδώ στην Αυστραλία!

ΤΑΚΗΣ: Ασφαλώς κάτι τέτοιο εσύ δεν θα το καταλάβαινες ποτέ!

ΚΟΥΛΑ: Εγώ, στο είπα, ένα πράγμα καταλαβαίνω: ότι εσύ δεν μπορείς να κάνεις τίποτα, δεν το 'χεις το ρημάδι το guts να κάνεις κάτι, να ζήσεις σαν άνθρωπος.

ΤΑΚΗΣ: Μα αυτό ακριβώς! Δεν το 'χω γιατί θέλω να ζω σαν άνθρωπος, σαν άντρας! Αν είναι να μη ζω έτσι, τότε τί τη θέλω τη ζωή; Δεν πάω καλύτερα να μου κόψουν τ' αρχίδια και να

τα πάρω στη χούφτα μου να ειπώ: «Να, Θεέ μου, εδώ τα 'χω πάρ' τα, σ' εμένα δεν έπρεπε, δεν έπρεπε να τα δώσεις, άδικα τα 'δωσες. Πάρ' τα πίσω»!

ΚΟΥΛΑ: Μπράβο μωρέ...! Μπράβο...! Σαν δεν ντρέπεσαι λιγάκι... Ξετσιπώθηκαν βλέπω κιόλας!

ΤΑΚΗΣ: Εγώ μωρέ; Εγώ ξετσιπώθηκα ή εσύ;

ΚΟΥΛΑ: Δεν ντρέπεσαι λιγάκι! Είμαι σίγουρη ότι σ' ακούν και τα παιδιά σου τόση ώρα που γκαρίζεις.

ΤΑΚΗΣ: Ναι, μωρέ ξετσιπώθηκα! Εμένα όμως ξετσιπώθηκε η γλώσσα μου... Εσένα, του Μιχάλη, των αδελφών σου και τόσων άλλων ξετσιπώθηκε η ψυχή, το φιλότιμο, η καρδιά!

ΚΟΥΛΑ: Άκουσε κάτι και βάλ' το καλά στο μυαλό σου: τα βαρέθηκα όλα, βαρέθηκα τα λόγια σου, τις ρητορίες σου, τις εξυπνάδες σου και τους ηρωισμούς σου. (Ζωνρά.) Τα βαρέθηκα πια όλα κι εσένα μαζί!

ΤΑΚΗΣ: (Ζωνρά.) Κι εγώ τα βαρέθηκα. Τα καμώματά σου, τα μωρμωρησιά σου, την αχαριστία σου. Ναι, την αχαριστία σου! Γιατί έχει τόσα χειρότερα η ζωή.

ΚΟΥΛΑ: Άκουσε να σου πω και κάτι άλλο: Ας' τα αδέρφια μου στην πουχία τους.

ΤΑΚΗΣ: Μπα τί μου λες; Σου θίξαμε τους... «πονοκεφάλους»;

ΚΟΥΛΑ: Εσύ κοίταξε τους δικούς σου «πονοκεφάλους» που τώρα αρχίζουν!

ΤΑΚΗΣ: Τι είπες; Τι ήταν αυτό; Απειλή;

ΚΟΥΛΑ: Ναι, απειλή. Αρκετά πιά...

ΤΑΚΗΣ: Μπα; Τι θα μου κάνεις;

ΚΟΥΛΑ: Εκείνο που σου αξίζει!

ΤΑΚΗΣ: Εκείνο που μου αξίζει, το βλέπω τώρα καθαρά, δεν το 'μαthes εσύ ποτέ.

ΚΟΥΛΑ: Θα σου δείξω εγώ τι σου πρέπει! Θα σε παρατήσω να μείνεις με τα όνειρά σου, την τιμιότητά σου, τις ευθύνες σου και τον ηρωισμό σου.

ΤΑΚΗΣ: (Οργισμένος.) Αντε, βρε, μην πω καμιά παλιοκουβέντα. Άντε...

ΚΟΥΛΑ: Νομίζεις ότι θα καθίσω να καθαρίζω τα νοικιάρικα του ενός και του άλλου.

ΤΑΚΗΣ: Γιατί, εγώ τι κάνω;

ΚΟΥΛΑ: Εσύ εκείνα που πρέπει να κάνεις τα θεωρείς ατιμίες.

ΤΑΚΗΣ: Μα είναι ατιμίες...

ΚΟΥΛΑ: Ε! Μείνε εσύ με τις τιμιότητές σου αλλά άσε με εμένα.

ΤΑΚΗΣ: Και ποιος σε κρατάει μωρέ; Ποιος σε κρατάει; Να πας στην ευχή του Θεού!

ΚΛΕΙΝΕΙ Η ΣΚΗΝΗ

ΠΡΑΞΗ ΠΕΜΠΤΗ

Δεν πέρασε πολύς καιρός και στις 11 Νοεμβρίου 1975 έγινε κάτι που συνετάραξε την Αυστραλία και όλον σχεδόν τον ελεύθερο κόσμο. Ο Κυβερνήτης της Αυστραλίας Sir John Kerr, χρησιμοποιώντας την Συνταγματική του εξουσία, έδωσε την Εργατική Κυβέρνηση του Whitlam και διώρισε υπηρεσιακή, η οποία και διεξήγαγε αμέσως εκλογές. Στις εκλογές αυτές το Εργατικό Κόμμα καταποντίστηκε. Οι Φιλελεύθεροι με αρχηγό τον Malcolm Fraser κέρδισαν με ρεκόρ εδρών στην ιστορία της Αυστραλίας. Και μόλις πέρασαν δυόμισι χρόνια και τα πράγματα είχαν αρχίσει να βαδίζουν ένα καινούργιο ρυθμό, τη Δευτέρα 3 Απριλίου 1978, ένα καινούργιο νέο ήρθε να συνταράξει την Αυστραλία και ιδιαίτερα την Ελληνική Παροικία του Σύδ-

